

2009. szeptember 16.

A Közbeszerzések Tanácsa Elnökének tájékoztatója

a hirdetményel induló tárgyalásos eljárás megalapozatlan alkalmazásának következményeiről, továbbá a versenypárbeszéd alkalmazásával kapcsolatos segédanyag közzétételéről (KÉ 2009. évi 108. szám, 2009. szeptember 16.)

Mint ismeretes, a közbeszerzésről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) a közösségi irányelvekkel összhangban szabályozza a választható közbeszerzési eljárások fajtáit. A klasszikus szektor közbeszerzéséről szóló 2004/18/EK irányelv (a továbbiakban: 2004/18/EK irányelv) 27. cikkelyét a magyar jogba átültető Kbt. 41. §-ának (1) bekezdése értelmében a klasszikus ajánlatkérőknek főszabály szerint nyílt és a meghívásos eljárást kell alkalmazniuk, tárgyalásos eljárást (akárcsak versenypárbeszédet) csak akkor lehet kiírni, ha azt a Kbt. kifejezetten megengedi.

Előzőeket nem csak az irányelv – és ennek folyományaként – a Kbt., hanem az Európai Bizottság útmutatói és értelmező jegyzetei, továbbá az Európai Közösségek Bíróságának ítéletei is megerősítik. **A tárgyalásos eljárás hirdetményel és hirdetmény nélkül alkalmazott verziójával, mint kivételes esetekben alkalmazható eljárásfajtaival kapcsolatosan kiemelés érdemel, hogy az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a kivételeket általában megszorítóan kell értelmezni.**

A Közbeszerzések Tanácsa statisztikai nyilvántartásának adatai szerint a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárások részaránya – a közbeszerzések értékét és a közbeszerzési eljárások számát tekintve egyaránt – az elmúlt években jelentősen megnőtt, és ezzel együtt a nyílt eljárásfajta részaránya jelentősen csökkent.

Mindez arra enged következtetni, hogy a tárgyalásos eljárásokat Magyarországon az ajánlatkérők nem a kellő óvatossággal alkalmazzák. (Hangsúlyozzuk, hogy a Kbt. kizárólag a közszolgáltatók által megvalósított közbeszerzések tekintetében engedi meg a hirdetményel induló tárgyalásos eljárás feltétel nélkül alkalmazását.) A Tanács észlelte, hogy a tárgyalásos eljárások túlzott mértékű és a közösségi jogi kereteket figyelembe nem vevő alkalmazását az Európai Unió szervei is mind gyakrabban kifogásolják a magyar közbeszerzések tekintetében, és ez nem korlátozódik kizárólag az európai uniós támogatásból megvalósított közbeszerzésekre.

Fentiekre tekintettel a Közbeszerzések Tanácsa felhívja az ajánlatkérők figyelmét, hogy az eddigieknél is nagyobb figyelmet kíván fordítani a tárgyalásos eljárási fajta alkalmazása jogszerűségének figyelemmel kísérésére, egyebek között a hirdetményellenőrzés keretei között is.

Egyúttal felhívjuk a figyelmet arra, hogy a – 2004/18/EK irányelv átültetésének folyományaként 2006-tól a magyar jogban is szabályozott – versenypárbeszéd eljárási fajta bevezetésére éppen azért került sor, hogy a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás alkalmazási feltételeinek bővítése elkerülhető legyen, és ezen eljárás alternatívát jelentsen a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárással kapcsolatosan: „Mivel úgy találták, hogy a „rég”, a 92/50/EGK, a 93/36/EGK, és a 93/37/EGK irányelvek bizonyos különösen bonyolult projektek esetében nem biztosítanak kellő rugalmasságot azáltal, hogy a **hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárások**

alkalmazása szigorúan azokra az esetekre korlátozódik, amelyeket az irányelvek taxatív felsorolnak, bevezetésre került egy új közbeszerzési eljárás, a versenypárbeszéd (competitive dialogue) az új 2004/18/EK irányelvben (a továbbiakban: az „irányelv”, vagy a „klasszikus irányelv”).” [Lásd az Európai Bizottság Versenypárbeszéd című értelmező jegyzetét; megtalálható magyarul a Közbeszerzések Tanácsa honlapján (www.kozbeszerzes.hu) a Közösségi közbeszerzési jog/Értelmező jegyzetek, fehér könyvek, zöld könyvek, útmutatók, közlemények/Értelmező jegyzetek, útmutatók menüpontban.]

Figyelemmel arra, hogy a versenypárbeszédet a magyar klasszikus ajánlatkérők gyakorlatilag nem alkalmazzák, a Közbeszerzések Tanácsa lefordította és honlapján (a Közösségi közbeszerzési jog/Tanulmányok menüpontban) rendelkezésre bocsátja az Egyesült Királyság Kormányzati Kereskedelmi Hivatalának (Office of Government Commerce) és Pénzügyminisztériumának „a Versenypárbeszéd 2008-ban” című közös ajánlását, amely rendkívül hasznos, gyakorlatias megközelítésű javaslatokkal támogatja a versenypárbeszéd hatékony lebonyolítását. Kérjük, a dokumentummal kapcsolatban legyenek tekintettel arra, hogy az abban foglaltak Magyarországon csak a Kbt. előírásaival összhangban alkalmazhatóak, ugyanis az Egyesült Királyság jogába a versenypárbeszéd intézménye részben a Kbt.-ben foglaltaktól eltérő részletszabályokkal került bevezetésre.